

Vitamiinide, mineraaltoitainete ja teatud muude ainete toidule lisamine *II**

Euroopa Parlamendi õigusloomega seotud resolutsioon nõukogu ühise seisukoha kohta eesmärgiga võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus vitamiinide, mineraaltoitainete ja teatud muude ainete toidule lisamise kohta (9857/3/2005 – C6-0017/2006 – 2003/0262(COD))

(Kaasotsustamismenetlus: teine lugemine)

Euroopa Parlament,

- võttes arvesse nõukogu ühist seisukohta (9857/3/2005 – C6-0017/2006)¹;
 - võttes arvesse oma esimese lugemise seisukohta² Euroopa Parlamendile ja nõukogule esitatud komisjoni ettepaneku (KOM(2003)0671)³ küsimuses;
 - võttes arvesse EÜ asutamislepingu artikli 251 lõiget 2;
 - võttes arvesse kodukorra artiklit 62;
 - võttes arvesse keskkonna-, rahvatervise- ja toiduohutuse komisjoni soovitus teisele lugemisele (A6-0078/2006),
1. kiidab ühise seisukoha muudetud kujul heaks;
 2. teeb presidendile ülesandeks edastada Euroopa Parlamendi seisukoht nõukogule ja komisjonile.

¹ ELT C 80 E, 4.4.2006, lk 27.

² Vastuvõetud tekstid, 26.5.2005, P6_TA(2005)0202.

³ ELTs seni avaldamata.

P6_TC2-COD(2003)0262

Euroopa Parlamendi seisukoht, vastu võetud teisel lugemisel 16. mail 2006. aastal eesmärgiga võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus (EÜ) nr .../2006 vitamiinide, mineraaltoitainete ja teatud muude ainete toidule lisamise kohta

EUROOPA PARLAMENT JA EUROOPA LIIDU NÕUKOGU,

võttes arvesse Euroopa Ühenduse asutamislepingut, eriti selle artiklit 95,

võttes arvesse komisjoni ettepanekut,

võttes arvesse *Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomitee* arvamust,¹

toimides asutamislepingu artiklis 251 sätestatud korras²

¹ ELT C 112, 30.4.2004, lk 44.

² Euroopa Parlamendi 26. mai 2005. aasta seisukoht (ELT C 117 E, 18.5.2006, lk 206), nõukogu 8. detsembri 2005. aasta ühine seisukoht (ELT C 80 E, 4.4.2006, lk 27) ja Euroopa Parlamendi 16. mai 2006. aasta seisukoht.

ning arvestades järgmist:

- (1) On olemas suur hulk mitmesuguseid toitaineid ja muid koostisaineid, mida võib toidu valmistamisel kasutada, sealhulgas, kuid mitte ainult, vitamiinid, mineraaltoitained (sh mikroelemendid), aminohapped, asendamatud rasvhapped, kiudained ning mitmesugused taime- ja ürdiekstraktid. Nende toidule lisamine on liikmesriikides reguleeritud erinevate eeskirjadega, mis takistavad nende toodete vaba liikumist, loovad ebavõrdseid konkurentsitingimusi ning mõjutavad seeläbi otseselt siseturu toimimist. Seepärast on vajalik rakendada ühenduse eeskirju, mille abil kooskõlastatakse liikmesriikide sätteid, mis käsitlevad vitamiinide ja mineraaltoitainete ning teatud muude ainete toidule lisamist.
- (2) Käesoleva määruse eesmärgiks on reguleerida vitamiinide ja mineraaltoitainete toidule lisamist ning teatud muude ainete või koostisosade, mis sisaldavad aineid, mis ei ole vitamiinid ega mineraaltoitained, mida lisatakse toidule või kasutatakse toidu valmistamisel, kasutamist sellistes tingimustes, mille tulemusena manustatakse neid aineid tunduvalt suuremas koguses kui normaaltingimustes tasakaalustatult ja vaheldusrikkalt toitudes ja/või mis kujutavad endast tarbijale muul viisil potentsiaalset riski. Kui puuduvad ainete või koostisosade, mis sisaldavad käesoleva määruse või muude konkreetsete ühenduse sätete kohaselt aineid, mis ei ole vitamiinid ega mineraaltoitained, keelamist või nende kasutamise piiramist käsitlevad konkreetset ühenduse eeskirjad, võib kohaldada asjakohaseid liikmesriikide eeskirju, ilma et see piiraks asutamislepingu sätete kohaldamist.

- (3) Mõned liikmesriigid nõuavad rahvatervisest tulenevatel põhjustel mõnede vitamiinide ja mineraaltoitainete kohustuslikku lisamist teatud tavatoitudele. Nimetatud põhjused võivad olla asjakohased riiklikul või isegi piirkondlikul tasandil, kuid ei õigusta praegusel hetkel toitainete kohustusliku lisamise ühtlustamist kogu ühenduses. Kui see peaks siiski vajalikuks osutuma, võib vastavad sätted võtta vastu ühenduse tasandil. Vahepeal oleks kasulik koguda informatsiooni vastavate liikmesriigi tasandil võetavate meetmete kohta.
- (4) Toiduainetootjad võivad toidule lisada vitamiine ja mineraaltoitaineid vabatahtlikult või kohustuslike toitainetena vastavalt asjakohastele ühenduse õigusaktidele. Neid võib lisada ka tehnoloogilistel eesmärkidel lähtudes lisaiinetena, toiduvärvidenä, lõhna- ja maitseainetena või teistel sarnastel eesmärkidel, sealhulgas lubatud veinivalmistustavade ja –viiside korral, mis on ette nähtud vastavate ühenduse õigusaktidega. Käesoleva määruse kohaldamine ei peaks piirama selliste ühenduse eeskirjade kohaldamist, mis käsitlevad vitamiinide ja mineraaltoitainete lisamist või kasutamist vastavates toodetes või tootegruppides või nende lisamist muudel kui käesoleva määrusega reguleeritud eesmärkidel.
- (5) Kuna Euroopa Parlamendi ja nõukogu 10. juuni 2002. aasta direktiiv 2002/46/EÜ toidulisandeid käsitlevate liikmesriikide õigusaktide ühtlustamise kohta¹ sisaldab põhjalikke eeskirju vitamiine ja mineraaltoitaineid sisaldavate toidulisandite kohta, ei kehti käesoleva määruse vitamiine ja mineraaltoitaineid puudutavad sätted toidulisandite kohta.
- (6) Vitamiinide ja mineraaltoitainete toidule lisamiseks on tootjatel mitmeid põhjusi, sealhulgas valmistamise, ladustamise või käsitsemise käigus vähenenud vitamiinide ja mineraaltoitainete sisalduse taastamine toidus või toodete sellise toiteväärtuse tagamine, mis oleks samaväärne toiduga, mille asendamiseks nad on ette nähtud.

¹ EÜT L 183, 12.7.2002, lk 51. Direktiivi on muudetud komisjoni direktiiviga 2006/37/EÜ (ELT L 94, 1.4.2006, lk 32).

- (7) Piisav ja vaheldusrikas toit peaks üldjuhul andma kõik normaalseks arenguks ja hea tervisliku seisundi säilitamiseks vajalikud toidained üldtunnustatud teaduslike andmete põhjal kindlaksmääratud ja soovitatud kogustes. Uurimused näitavad, et see ideaalne olukord ei kehti mitte kõigi vitamiinide ja mineraaltoitainete ega ühenduse kõigi elanikkonnarühmade kohta. Toit, millele on lisatud vitamiine ja mineraaltoitaineid, näib andvat juurde olulise koguse vastavat toidainet, järelkult annab see olulise panuse toitumisse tervikuna.
- (8) Käesoleval ajal võib ühenduses, küll mitte eriti sageli, täheldada mõne toitaine vaegust. Muutused ühenduse sotsiaal-majanduslikus olukorras ja erinevate elanikkonnarühmade eluviisid on toonud endaga kaasa erineva toitainevajaduse ja toitumistavade muutumise. See omakorda on viinud muutusteni erinevate elanikkonnarühmade energia- ja toitainevajadustes ning nende rühmade puhul teatavate vitamiinide ja mineraaltoitainete tarbimiskogusteni, mis jäävad allapoole erinevates liikmesriikides soovitatud koguseid. Lisaks sellele viitavad uuemad teaduslikult põhjendatud teadmised sellele, et mõnede toitainete tarbimiskogused optimaalse tervisliku seisundi ja heaolu säilitamiseks võiksid olla praegu soovitatavatest kogustest suuremad.

- (9) Toidule peaks olema lubatud lisada ainult selliseid vitamiine ja mineraaltoitaineid, mis tavaliselt toidus esinevad ja mida tarbitakse toidu koostisosana ning mida peetakse asendamatuteks toitaineteks, mis aga ei tähenda seda, et nende lisamine oleks vajalik. Tuleks vältida võimalikke lahkarvamusi selles osas, millised on kõnealused asendamatud toitained. Seetõttu on kohane kehtestada lubatud vitamiinide ja mineraaltoitainete loetelu.
- (10) Keemilised ained, mida kasutatakse nende vitamiinide ja mineraaltoitainete allikana, mida võib lisada toidule, peavad olema ohutud ja ühtlasi bioaktiivsed, s.t organismi poolt omastatavad. Seetõttu tuleks samuti koostada nende lubatud ainete loetelu. Eespool nimetatud ohutuse ja bioaktiivsuse kriteeriumidest lähtuvalt peaksid lubatud ainete loetelusse kuuluma toidu teaduskomitee 12. mai 1999. aastal väljendatud arvamuse alusel heakskiidetud ained, mida võib kasutada imiku- ja väikelapsetoitade, muude eritoitude või toidulisandite valmistamisel. Kuigi naatriumkloriid (keedusool) ei ole loetelus mainitud ainete hulgas, võib seda toidu valmistamisel jätkuvalt koostisosana kasutada.
- (11) Teaduse ja tehnika arenguga kohandamiseks on oluline mainitud loetelusid vajadusel kiiresti korrigeerida. Nimetatud korrigeerimine seisneks sisuliselt tehnilistes rakendusmeetmetes ning menetluse lihtsustamiseks ja kiirendamiseks tehakse nende kehtestamine ülesandeks komisjonile.

- (12) Toidule, millele on lisatud vitamiine või mineraaltoitaineid, teevad tootjad enamasti reklaami, ja nii võib tarbijatele jääda mulje, nagu oleks tegemist toodetega, mis on võrreldes sarnaste või teiste toodetega, millele nimetatud toitaineid lisatud ei ole, füsioloogiliselt, toiteväärtuse või muidu tervislikkuse seisukohalt eelistatavamad. See võib viia tarbijavalikuteni, mis võivad muus mõttes olla ebasoovitavad. Et hoida ära nimetatud võimalikku soovimatut mõju, peetakse asjakohaseks, et toodetele, millele võib lisada vitamiine ja mineraaltoitaineid, seatakse teatud piirangud lisaks nendele, mis on loomulikud tehnilistest kaalutlustest lähtudes või vajalikud ohutuse tagamiseks, kui määratakse kindlaks selliste toodete vitamiinide ja mineraaltoitainete maksimaalsed piirnormid. Seega oleks tootes sisalduvad teatud ained, näiteks alkohol, sellega seoses asjakohaseks kriteeriumiks, et mitte lubada vitamiinide ja mineraaltoitainete lisamist. Erandid vitamiinide ja mineraaltoitainete lisamise keelust alkoholsetele jookidele peaksid piirduma traditsiooniliste veiniretseptide kaitsmisega ning asjaomastest toodetest teavitatakse komisjoni. Lisamise kohta ei tohiks esitada mingeid väiteid nende toiteväärtust või tervislikkust tõstvast toimest. Veelgi enam, et mitte tekitada tarbijates segadust värske toidu loomupärase toiteväärtuse osas, ei tohiks lubada sellele ka vitamiinide ja mineraaltoitainete lisamist.
- (13) Käesoleva määruse eesmärk ei ole käsitleda vitamiinide ja mineraaltoitainete mikrokoguste kasutamist toote ehtsuse tähistamisel, mida tehakse pettuse vastu võitlemiseks.
- (14) Vitamiinide ja mineraaltoitainete ülemäärane tarbimine võib avaldada kahjulikku mõju, mistõttu toidule lisamisel tuleb vastavalt vajadusele kindlaks määrata nende *maksimaalsed kogused*. Nimetatud *kogused* peavad tagama, et toote tavapärase kasutamine tootja antud tarvitamisjuhise alusel ja mitmekülgisel toitumisel on tarbijale ohutu. Nimetatud *kogused peaksid* seega olema nende vitamiinide ja mineraaltoitainete kogu maksimaalne ohutu *kogus*, mis esinevad toidus loomupäraselt ja/või mis on mingil eesmärgil, sealhulgas tehnoloogilisel eesmärgil, toidule lisatud.

- (15) Seetõttu peaks maksimaalsete *koguste* ja kõikide muude tingimuste, mis piiravad vajadusel vitamiinide ja mineraaltoitainete lisamist toidule, kehtestamisel võtma arvesse kõnealuste ainete potentsiaalset saadavust muust toidust ja üldtunnustatud teaduslikel andmetel põhineva teadusliku riskihindamise tulemustest lähtuvat ülemist ohutut sisaldust. Vajalikul määral tuleks arvesse võtta ka *kontrollandmeid* elanikkonna vitamiinide ja mineraaltoitainete tarbimise kohta. Kui on vaja teatud vitamiinide ja mineraaltoitainete puhul kehtestada piiranguid seoses toiduga, millele neid võib lisada (***nt joodi lisamine soolale***), siis tuleks eelkõige lähtuda eesmärgist taastada vitamiinide ja mineraaltoitainete sisaldus, kui see on *tootmise*, ladustamise või *töötlemise* käigus vähenenud, ning tagada sellise toidu samaväärne toiteväärtus toiduga, mille asendamiseks see on ette nähtud.
- (16) Toidule vitamiinide ja mineraaltoitainete lisamise tulemusena peaks toidus olema minimaalne kogus vitamiine ja mineraaltoitaineid. Vastasel korral ei tooks liiga väikese või mitteräkimisväärsel vitamiinide ja mineraaltoitainete koguse esinemine rikastatud toidus tarbijaile mingit kasu ning oleks eksitav. Samast põhimõttest lähtub nõue, et toitumisalase teabe esitamine on lubatud, kui toit sisaldab neid toitaineid märkimisväärsel hulgal. Seepärast oleks asjakohane, kui vitamiinide ja mineraaltoitainete minimaalsed kogused toidus, millele on lisatud vitamiine ja mineraaltoitaineid, vastaksid sellele märkimisväärsel kogusele, mis peaks sisalduma toidus, et esitada seda toitaineid toitumisalases teabes, kui asjakohaste eranditega ei ole sätestatud teisiti.
- (17) Maksimaalse *koguste* ja muude käesolevas määruises ettenähtud põhimõtetele ja kriteeriumidele vastavate kasutamistingimuste ning minimaalse *koguse* vastuvõtmine kujutaks endast sisuliselt tehnilisi rakendusmeetmeid, mille kehtestamine tehakse menetluse lihtsustamiseks ja kiirendamiseks ülesandeks komisjonile.

- (18) Üldised märgistamiseskirjad ja mõisted sisalduvad Euroopa Parlamendi ja nõukogu 20. märtsi 2000. aasta direktiivis 2000/13/EÜ toidu märgistamist, esitlemist ja reklaami käsitlevate liikmesriikide õigusaktide ühtlustamise kohta.¹ Käesolev määrus peaks seega piirduma ainult vajalike lisasätetega. Mainitud lisasätteid tuleks kohaldada, ilma et see piiraks Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EÜ) nr .../... [toidu kohta esitatavate toitumis- ja tervisealaste väidete kohta]² kohaldamist.
- (19) Kuna toit, millele on lisatud vitamiine ja mineraaltoitaineid, on toiteväärtuse seisukohast oluline ja võib mõjutada toitumisharjumusi ja üldist toitainete saamist, peaks tarbijatel olema võimalik otsustada nimetatud toitude üldise toiteväärtuse üle. Seepärast peaks toitumisalase teabega märgistamine olema kohustuslik, erandina nõukogu 24. septembri 1990. aasta direktiivi 90/496/EMÜ toidu toitumisalase teabega märgistuse kohta³ artiklist 2.
- (20) Normaalne ja vaheldusrikas toit sisaldab paljusid koostisosi, mis omakorda sisaldavad paljusid aineid. Nende ainete või koostisosade tarbimine normaalse ja tavapärase toiduga ei põhjusta ohtu ning seda ei ole vaja reguleerida. Mõned ained, mis ei ole vitamiinid ega mineraaltoitained või neid sisaldavad koostisosad, lisatakse toidule ekstraktide või kontsentratsioonidena ning selle tulemusena võib tarbitav kogus osutuda oluliselt suuremaks piisava ja mitmekülgse toiduga manustatavast kogusest. Taolise toimimisviisi ohutus on mõnel juhul tõsiselt küsitav ning selle kasutegur ebaselge, mistõttu tuleks seda reguleerida. Sellistel juhtudel on asjakohane, et toidukäitlejad vastutavad enda poolt turule viidava toidu ohutuse tõendamise eest.

¹ EÜT L 109, 6.5.2000, lk 29. Direktiivi on viimati muudetud direktiiviga 2003/89/EÜ (ELT L 308, 25.11.2003, lk 15).

² ELT

³ EÜT L 276, 6.10.1990, lk 40. Direktiivi on viimati muudetud Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusega (EÜ) nr 1882/2003 (ELT L 284, 31.10.2003, lk 1).

- (21) Kuna toit, millele lisatakse vitamiine ja mineraaltoitaineid, on oma olemuselt eriline, peaks järelvalveasutuste käsutuses olema ka lisameetmed, et lihtsustada nende toodete tõhusat kontrolli.
- (22) Kuna käesoleva määruse eesmärki, nimelt siseturu tõhusa toimimise tagamist vitamiinide, mineraaltoitainete ja teatud muude ainete toidule lisamise osas, pakkudes sealjuures tarbijate huvide kaitse kõrget taset, ei saa liikmesriigid piisaval määral saavutada ning seda saab seega paremini saavutada ühenduse tasandil, võib ühendus võtta meetmeid vastavalt asutamislepingu artiklis 5 sätestatud subsidiaarsuse põhimõttele. Vastavalt kõnealuses artiklis osutatud proportsionaalsuse põhimõttele ei lähe käesolev määrus nimetatud eesmärgi saavutamiseks vajalikust kaugemale.
- (23) Käesoleva määruse rakendamiseks vajalikud meetmed tuleks vastu võtta vastavalt nõukogu 28. juuni 1999. aasta otsusele 1999/468/EÜ, millega kehtestatakse komisjoni rakendamisvolituste kasutamise menetlus,¹

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA MÄÄRUSE:

I PEATÜKK

SISU, REGULEERIMISALA JA MÕISTED

Artikkel 1 Sisu ja reguleerimisala

1. Käesolev määrus ühtlustab liikmesriikides kehtivaid õigus- ja haldusnorme, mis on seotud vitamiinide ja mineraaltoitainete ning teatud muude ainete toidule lisamisega, et tagada siseturu tõhus toimimine ning samal ajal tagada tarbijate huvide kõrge tase.
2. Käesoleva määruse sätteid, mis käsitlevad vitamiine ja mineraaltoitaineid, ei kohaldata direktiiviga 2002/46/EÜ hõlmatud toidulisandite suhtes.

¹ EÜT L 184, 17.7.1999, lk 23.

3. Käesoleva määruse kohaldamine ei piira ühenduse õigusaktide erisätteid, mis käsitlevad:
- a) eritoite, ning erisätete puudumisel koostisnõudeid selliste toodete suhtes, mis on vajalikud lähtuvalt nende inimeste erilistest toitumisvajadusest, kelle jaoks need on ette nähtud;
 - b) uuendtoitu ja toidu uuendkoostisosi;
 - c) geneetiliselt muundatud toitu;
 - d) toidus lubatud lisaaineid ning lõhna- ja maitseaineid;
 - e) lubatud veinivalmistustavasid ja -viise.

Artikkel 2

Mõisted

Käesoleva määruse kohaldamisel tähendab:

- 1) "amet" Euroopa Toiduohutusametit, mis on asutatud Euroopa Parlamendi ja nõukogu 28. jaanuari 2002. aasta määrusega (EÜ) nr 178/2002, millega sätestatakse toidualaste õigusnormide üldised põhimõtted ja nõuded, asutatakse Euroopa Toiduohutusamet ja kehtestatakse toidu ohutusega seotud menetlused¹;
- 2) ***"muu aine" aine, mis ei ole vitamiin ega mineraal ja mis on toitumisalase või füsioloogilise mõjuga.***

¹ EÜT L 31, 1.2.2002, lk 1. Määrust on viimati muudetud komisjoni määrusega (EÜ) nr 575/2006 (ELT L 100, 8.4.2006, lk 3).

II PEATÜKK

VITAMIINIDE JA MINERAALTOITAINETE LISAMINE

Artikkel 3

Vitamiinide ja mineraaltoitainete lisamist käsitlevad nõuded

1. Toidule tohib lisada ainult I lisa loetletud vitamiine ja/või mineraaltoitaineid II lisa loetletud ühenditena vastavalt käesolevas määruses sätestatud eeskirjadele.
2. Vitamiine ja mineraaltoitaineid on lubatud lisada toidule *inimorganismile biosaadaval kujul*, olenemata sellest, kas neid antud toidus tavaliselt sisaldub, et *eelkõige* võtta arvesse:
 - a) elanikkonnas või teatud elanikkonnarühmades valitsevat ühe või mitme vitamiini ja/või mineraaltoitainete vaegust, mida on võimalik tõestada kliiniliste või subkliiniliste tõenditega vaeguse kohta või mis nähtub hinnanguliselt madalast toitainete tarbimisest, või
 - b) võimalust parandada elanikkonna või teatud elanikkonnarühmade toitumisolukorda ja/või vitamiinide või mineraaltoitainete võimaliku vaeguse kõrvaldamist toidus seoses toitumisharjumuste muutmisega või
 - c) üldtunnustatud teaduslikult põhjendatud teadmiste ajakohastamist vitamiinide ja mineraaltoitainete tähtsusest toitumises ning nende mõjust tervisele.
3. Lõikes 1 nimetatud loetelude muutmine toimub vastavalt artikli 14 lõikes 2 nimetatud korrale ja võttes arvesse ameti arvamust.

Enne nimetatud muudatuste tegemist konsulteerib komisjon huvitatud osapooltega, eriti toidukäitlejate ja tarbijarühmadega.

Artikkel 4
Piirangud vitamiinide ja mineraaltoitainete lisamiseks

Vitamiine ja mineraaltoitaineid ei tohi lisada:

- a) töötlemata toidule, sealhulgas (kuid mitte ainult) puuviljadele, marjadele, juurviljadele, lihale, linnulihale ja kalale;
- b) jookidele, mille etanoolisisaldus on rohkem kui 1,2 mahuprotsenti, välja arvatud ja erandina artikli 3 lõikest 2:
 - i) veinituru ühist korraldust käsitleva nõukogu 17. mai 1999. aasta määruse (EÜ) nr 1493/1999¹ artikli 44 lõigetes 6 ja 13 nimetatud toodetele ning
 - ii) enne käesoleva määruse vastuvõtmist turustatud toodetele ning
 - iii) toodetele, millest liikmesriik on komisjoni teavitanud vastavalt artiklile 11

ja eeldades, et ei ole esitatud toitumis- või tervisealaseid väiteid.

Täiendavad toidud või toidugrupid, millele ei ole lubatud lisada *kindlaid* vitamiine ja mineraaltoitaineid, võib määrata artikli 14 lõikes 2 nimetatud korra kohaselt, võttes arvesse nende toiteväärtust ja teaduslikke tõendeid.

¹ EÜT L 179, 14.7.1999, lk 1. Määrust on viimati *muudetud määrusega* (EÜ) nr 2165/2005 (ELT L 345, 28.12.2005, lk 1).

Artikkel 5 Nõuded puhtusele

1. Nõuded II lisas loetletud vitamiinide ja mineraaltoitainete ühendite puhtusele kehtestatakse vastavalt artikli 14 lõikes 2 nimetatud korrale, juhul kui need ei kehti käesoleva artikli lõike 2 alusel.
2. II lisas loetletud vitamiinide ja mineraaltoitainete ühendite suhtes kohaldatakse nõudeid, mis on määratletud ühenduse õigusaktidega nende kasutamiseks toidu valmistamisel teistel eesmärkidel kui käesolevas määruses sätestatud.
3. II lisas loetletud vitamiinide ja mineraaltoitainete ühendite suhtes, millele ei ole ühenduse õigusaktidega nõudeid määratletud, kehtivad selliste nõuete vastuvõtmiseni rahvusvaheliste organisatsioonide soovitatud üldtunnustatud nõuded puhtusele ning rangemaid nõudeid puhtusele kehtestavad liikmesriigi eeskirjad võivad jääda kehtima.

Artikkel 6 Vitamiinide ja mineraaltoitainete lisamise tingimused

1. Kui toidule lisatakse vitamiine või mineraaltoitaineid, ei tohi vitamiinide või mineraaltoitainete kogusisaldus, ükskõik millisel eesmärgil, toidus müügihetkel ületada maksimaalset kogust, mis kehtestatakse vastavalt artikli 14 lõikes 2 nimetatud korrale. ***Selleks võib komisjon esitada ettepanekud maksimaalsete koguste kohta ...****. Kontsentreeritud ja dehüdreeritud toodete suhtes kehtivad kogused ajahetkel, kui toit on valmistatud vastavalt tootja poolt antud tarvitamisjuhistele.

* ***Kaks aastat pärast käesoleva määruse jõustumise kuupäeva.***

2. Tingimused, millega piiratakse või keelatakse teatud vitamiini või mineraaltoitainete lisamist toidule või toidugruppidele, kehtestatakse vastavalt artikli 14 lõikes 2 nimetatud korrale.
3. Lõikes 1 nimetatud maksimaalsete koguste ja lõikes 2 nimetatud tingimuste määramisel arvestatakse järgmist:
- a) üldtunnustatud teaduslikel andmetel põhineva teadusliku riskihindamisega kindlaks tehtud vitamiinide ja mineraaltoitainete maksimaalset ohutut kogust, võttes seejuures vajadusel arvesse erinevate tarbijarühmade erinevat tundlikkuse taset;
 - b) muust toidust saadavate vitamiinide ja mineraaltoitainete kogust.
4. Lõikes 1 nimetatud maksimumkoguste ja lõikes 2 nimetatud tingimuste kindlaksmääramisel võetakse vajalikul määral arvesse ka elanikkonna vitamiinide ja mineraaltoitainete tarbimise soovitatavaid koguseid.
5. Lõikes 1 nimetatud maksimaalsete koguste ja lõikes 2 nimetatud tingimuste kindlaksmääramisel nende vitamiinide ja mineraaltoitainete korral, mille tarbimise soovitatav kogus elanikkonna hulgas on maksimaalse ohutu koguse lähedal, arvestatakse vajadusel ka järgmist:
- a) üksikute toodete osakaal elanikkonna toitumises tervikuna või teatud elanikkonnarühmade toitumises;
 - b) toote toitainelisi põhijooni, nagu on sätestatud määruses (EÜ) nr .../... *[toidu kohta esitatavate toitumis- ja tervisealaste väidete kohta]*.

6. Toidule vitamiini või mineraaltoitaine lisamise tulemuse na peab kõnealust vitamiini või mineraalainet olema toidus vähemalt märkimisväärne kogus, kui selline kogus on määratletud direktiivi 90/496/EMÜ lisas. Minimaalsed kogused, sealhulgas mistahes madalamad kogused, erandina eespool nimetatud märkimisväärtetest kogustest, konkreetsetes toitudes või toidugruppides kehtestatakse vastavalt artikli 14 lõikes 2 nimetatud korrale.

Artikkel 7

Märgistamine, esitlemine ja reklaam

1. Toidu, millele on lisatud vitamiine ja mineraaltoitaineid, märgistus, esitlemine ja reklaam ei tohi sisaldada ühtegi viidet, milles väidetakse või viidatakse, et tasakaalustatud ja vaheldusrikas toitumine ei taga vajalikku toitainete kogust. Kus asjakohane, on võimalik teatud toitaine osas teha erand vastavalt artikli 14 lõikes 2 nimetatud korrale.

2. Toidu, millele on lisatud vitamiine ja mineraaltoitaineid, märgistus, esitlemine ja reklaam ei tohi tarbijat eksitada ega petta toidu toiteväärtuse osas, mis võib tuleneda nende toitainete lisamisest.

3. Toodetel, millele on lisatud vitamiine ja mineraaltoitaineid ja mis kuuluvad käesoleva määruse reguleerimisalasse, on toitumisealase teabe esitamine kohustuslik. Esitada tuleb direktiivi 90/496/EMÜ artikli 4 lõike 1 grupis 2 toodud teave ja vitamiinide ja mineraaltoitainete kogusisaldus toidus pärast nende toidule lisamist.

4. Toodete, millele on lisatud vitamiine ja mineraaltoitaineid, märgistusel võib olla viide, mis näitab nende ainete lisamise vastavalt määruses (EÜ) nr .../... [*toidu kohta esitatavate toitumis- ja tervisealaste väidete kohta*] sätestatud tingimustele.
5. Käesolev artikkel ei piira teiste, teatud toidugruppe käsitlevate toidualaste õigusnormide kohaldamist.
6. Käesoleva artikli rakenduseeskirju võib täpsustada vastavalt artikli 14 lõikes 2 nimetatud korrale.

III PEATÜKK

TEATUD MUUDE AINETE LISAMINE

Artikkel 8

Ained, mille kasutamine on keelatud, piiratud või ained,
mis on ühenduses uurimisel/kontrollimisel

1. Käesolevas määruses sätestatud menetlust järgitakse siis, kui ainet, mis ei ole vitamiin ega mineraaltoitaineline või koostisosa, mis sisaldab ainet, mis ei ole vitamiin ega mineraaltoitaineline, lisatakse toidule või kasutatakse toidu valmistamisel nii, et selle tulemusena tarbitakse neid aineid tunduvalt suuremas koguses kui võiks arvata, et neid tarbitakse tavatingimustes tasakaalustatult ja vaheldusrikkalt toitudes ja/või mis kujutavad endast muul viisil tarbijale potentsiaalset riski.

2. Komisjon võib omal algatusel või liikmesriikide esitatud teabe alusel võtta pärast ameti poolt teostatud olemasoleva teabe hindamist ja vastavalt artikli 14 lõikes 2 nimetatud korrale vastu otsuse lisada vajadusel aine või koostisosa III lisse. Eelkõige:

- a) kui on tuvastatud oht tervisele, lisatakse aine ja/või ainet sisaldav koostisosa
 - i) III lisa A osasse ja selle lisamine toidule või selle kasutamine toidu valmistamisel keelatakse; või
 - ii) III lisa B osasse ja selle lisamist toidule või selle kasutamist toidu valmistamisel lubatakse üksnes nimetatud lisa sätestatud tingimustel.
- b) kui on tuvastatud ohtliku mõju võimalus tervisele, kuid see on teaduslikult tõendamata, lisatakse aine III lisa C osasse.

3. Teatud toitude suhtes kohaldatavates ühenduse sätetes võib lisaks käesolevas määruses sätestatud ainetele sätestada piirangud ka teatud teiste ainete kasutamisele.

4. Toidukäitlejad või teised asjaomased isikud võivad ametile hindamiseks esitada igal ajal teaduslikke andmeid sisaldava toimiku, milles näidatakse III lisa C osas loetletud aine ohutus, kui seda kasutatakse toidus või toidugrupis antud tingimustel, ja selgitatakse sellise kasutamise eesmärki. Amet teatab sellise toimiku esitamisest viivitamatult liikmesriikidele ja komisjonile ning võimaldab neil toimikuga tutvuda.

5. Nelja aasta jooksul alates kuupäevast, mil aine lisati III lisa C osasse, tehakse vastavalt artikli 14 lõikes 2 nimetatud korrale ja arvestades ameti arvamust käesoleva artikli lõikele 4 nimetatud hindamiseks esitatud toimikute kohta otsus lubada III lisa C osas loetletud aine kasutamist üldiselt või lisada see vajadusel III lisa A või B osas toodud loetellu.

6. Komisjon kehtestab vastavalt artikli 14 lõikes 2 nimetatud korrale eeskirjad käesoleva artikli rakendamiseks, sealhulgas käesoleva artikli lõikes 4 nimetatud andmete esitamiseks.

IV PEATÜKK

ÜLD- JA LÕPPSÄTTED

Artikkel 9

Ühenduse register

1. Komisjon loob ühenduse registri vitamiinide ja mineraaltoitainete ning teatud muude ainete toidule lisamise kohta (edaspidi “register”) ja ajakohastab seda.

2. Register sisaldab järgmist teavet:
 - a) I lisa loetletud vitamiinid ja mineraaltoitained, mida võib toidule lisada;
 - b) II lisa loetletud vitamiinide ja mineraaltoitainete ühendid, mida võib toidule lisada;
 - c) maksimaalsed ja minimaalsed vitamiinide ja mineraaltoitainete kogused, mida võib toidule lisada, ning muud vastavalt artiklile 6 sätestatud asjaomased tingimused;
 - d) teave artiklis 11 nimetatud vitamiinide ja mineraaltoitainete kohustuslikku lisamist käsitlevate liikmesriigi sätete kohta;
 - e) artiklis 4 esitatud piirangud vitamiinide ja mineraaltoitainete lisamisele;
 - f) ained, mille kohta on esitatud toimikud vastavalt artikli 17 lõike 1 punktile b;
 - g) teave III lisa nimetatud ainete ja nende III lissasse lisamise põhjuste kohta;
 - h) *teave III lisa C osas loetletud ainete kohta, millede kasutamine on üldjuhul lubatud vastavalt artikli 8 lõikele 5.***
3. Register tehakse avalikkusele kättesaadavaks.

Artikkel 10 Kaupade vaba liikumine

Ilma et see piiraks asutamislepingus ja eelkõige selle artiklites 28 ja 30 sätestatud, ei ole liikmesriikidel lubatud oma ühtlustamata eeskirjade, mis käsitlevad toidule vitamiinide ja mineraaltoitainete lisamist, kohaldamise kaudu piirata ega keelata toidu, mis on kooskõlas käesoleva määruse ja selle rakendamiseks vastu võetud ühenduse õigusaktidega, turustamist.

Artikkel 11 Liikmesriigi sätted

1.* teavitavad liikmesriigid komisjoni oma asjakohastest olemasolevatest sätetest vitamiinide ja mineraaltoitainete kohustusliku lisamise ning artikli 4 punktis b sätestatud erandiga hõlmatud toodete kohta.

2. Kui puuduvad vastavad ühenduse sätted ja liikmesriik peab vajalikuks võtta vastu uus õigusakt:

a) teatud toitudesse või toidugruppidesse vitamiinide ja mineraaltoitainete kohustusliku lisamise kohta; või

b) teatud muude ainete kasutamise keelamise või piiramise kohta teatud toitude valmistamisel,

peab ta sellest teavitama komisjoni vastavalt artiklis 12 sätestatud korrale.

* Kuue kuu jooksul pärast käesoleva määruse jõustumist.

Artikkel 12

Teavitamise kord

1. Kui liikmesriik peab vajalikuks võtta vastu uued õigusaktid, teavitab ta komisjoni ja teisi liikmesriike kavandatavatest meetmetest ning põhjendab neid.
2. Komisjon konsulteerib artiklis 14 osutatud komiteega, kui peab seda vajalikuks või kui liikmesriik seda nõuab, ja avaldab kavandatavate meetmete suhtes oma arvamuse.
3. Asjaomane liikmesriik võib kavandatud meetmeid rakendada ainult kuus kuud pärast vastavalt lõikele 1 toimunud teavitamist ning tingimusel, et komisjoni arvamus ei ole negatiivne.

Kui komisjoni arvamus on negatiivne, otsustab komisjon vastavalt artikli 14 lõikes 2 toodud menetlusele ja enne käesoleva lõike esimeses lõigus toodud tähtaja möödumist, kas kavandatud meetmeid tohib rakendada. Komisjonil võib nõuda kavandatavatesse meetmetesse teatud muudatuste tegemist.

Artikkel 13 Kaitsemeetmed

1. Kui liikmesriigil on piisavalt põhjust arvata, et toode ohustab inimeste tervist hoolimata sellest, et see vastab käesoleva määruse nõuetele, võib liikmesriik kõnealuste sätete rakendamise oma territooriumil ajutiselt katkestada või seda piirata.

Ta peab sellest teavitama viivitamata teisi liikmesriike ja komisjoni ning põhjendama oma otsust.

2. Kui see on asjakohane, küsitakse arvamust ametilt ja pärast selle saamist võetakse vastavalt artikli 14 lõikes 2 nimetatud korrale vastu otsus.

Komisjon võib algatada selle menetluse ka omal algatusel.

3. Lõikes 1 nimetatud liikmesriik võib kohaldada asjakohast peatamist või piirangut kuni talle tehakse teatavaks lõikes 2 viidatud otsus.

Artikkel 14 Komiteemenetlus

1. Komisjoni abistab määruse (EÜ) nr 178/2002 artikli 58 lõike 1 alusel loodud alaline toiduahela ja loomatervishoiu komitee (edaspidi "komitee").

2. Kui viidatakse käesolevale lõikele, kohaldatakse otsuse 1999/468/EÜ artikleid 5 ja 7, võttes arvesse selle artikli 8 sätteid.

Otsuse 1999/468/EÜ artikli 5 lõikes 6 sätestatud ajavahemikuks määratakse kolm kuud.

3. Komitee kehtestab oma töökorra.

Artikkel 15 Järelevalve

Et tagada tõhus järelevalve toidu üle, millele on lisatud vitamiine ja mineraaltoitaineid, ja toidu üle, mis sisaldab III lisa B ja C osas loetletud aineid, võivad liikmesriigid nõuda, et sellise toidu valmistaja või isik, kes tema territooriumil sellise toidu turule viib, teatab pädevale asutusele turuleviimisest, edastades tootel kasutatava märgistuse näidise. Sellisel juhul võidakse nõuda ka toote turult kõrvaldamist käsitlevat teavet.

Artikkel 16 Hindamine

...^{*} esitab komisjon Euroopa Parlamendile ja nõukogule aruande käesoleva määruse rakendamise mõju kohta, eelkõige lisatud vitamiine ja mineraaltoitaineid sisaldavate toitude turu arengu kohta, selliste toitude tarbimise, elanikkonna tarbitud toitainete koguse, samuti toitumisharjumuste muudatuste ning teatud muude ainete lisamise kohta, ning lisab aruandele ettepanekud, mida komisjon peab käesoleva määruse muutmiseks vajalikuks. Seoses sellega edastavad liikmesriigid komisjonile ...^{**} asjakohase teabe. Käesoleva artikli üksikasjalikud rakenduseeskirjad võetakse vastu vastavalt artikli 14 lõikes 2 osutatud korrale.

^{*} Kuus aastat pärast käesoleva määruse jõustumisele järgneva kuuenda kuu esimest päeva.

^{**} Viis aastat pärast käesoleva määruse jõustumisele järgneva kuuenda kuu esimest päeva.

Artikkel 17 Üleminekumeetmed

1. Erandina artikli 3 lõikest 1 ja kuni ...^{*} võivad liikmesriigid lubada oma territooriumil vitamiinide ja mineraaltoitainete kasutamist, mis ei ole loetletud I lisas või mis ei esine II lisas loetletud ühenditena, kui:

- a) kõnealust ühendit lisatakse toitudele, mida turustatakse ühenduses^{**} ja
- b) amet ei ole nimetatud ühendite kasutamise suhtes toidu valmistamisel andnud arvamust, mis ei kiida heaks nende ainete kasutamist käsitleva toimiku alusel, mille liikmesriik esitab komisjonile hiljemalt ...^{***}.

2. Kuni ...^{*} võivad liikmesriigid kooskõlas asutamislepingu sätetega jätkata oma kehtivate kaubanduspiirangute või -keeldude kohaldamist toidu suhtes, millele lisatakse vitamiine ja mineraaltoitaineid, mis ei ole I lisas esitatud nimekirjas või II lisas loetletud ühendite hulgas.

3. Liikmesriigid võivad kooskõlas asutamislepingu sätetega jätkata I lisas loetletud ning toidule lisatud vitamiinide ja mineraaltoitainete maksimaalsete ja minimaalsete koguste suhtes oma kehtivate sätete kohaldamist kõnealuse lisamise suhtes kohaldatavatel tingimustel seni, kuni kooskõlas artikliga 6 või muude asjakohaste ühenduse sätete kohaselt võetakse vastu vastavad ühenduse meetmed.

^{*} *Seitsme* aasta möödumiseni käesoleva määruse jõustumise kuupäevast.

^{**} *Käesoleva* määruse jõustumise kuupäeval.

^{***} *Kolme* aasta möödumisel käesoleva määruse jõustumise kuupäevast.

Artikkel 18
Jõustumine

Käesolev määrus jõustub kahekümnendal päeval pärast avaldamist Euroopa Liidu Teatajas.

Määrust kohaldatakse alates ...*.

Enne ...* turule viidud või märgistatud toitu, mis ei vasta käesoleva määruse nõuetele, võib müüa kuni **nende kõlblikkusaja lõpuni, aga mitte hiljem kui** ...**.

Käesolev määrus on tervikuna siduv ja vahetult kohaldatav kõikides liikmesriikides.

...

Euroopa Parlamendi nimel
president

Nõukogu nimel
eesistuja

* Käesoleva määruse jõustumise kuupäevale järgneva kuuenda kuu esimesest päevast.

** Käesoleva määruse jõustumise kuupäevale järgneva **kolmekümne viienda** kuu viimase päevani.

I LISA

Vitamiinid ja mineraaltoitained, mida võib toidule lisada

1. Vitamiinid
 - A-vitamiin
 - D-vitamiin
 - E-vitamiin
 - K-vitamiin
 - B1-vitamiin
 - B2-vitamiin
 - Niatsiin
 - Pantoteenhape
 - B6-vitamiin
 - Foolhape
 - B12-vitamiin
 - Biotiin
 - C-vitamiin

2. Mineraaltoitained

Kaltsium

Magneesium

Raud

Vask

Jood

Tsink

Mangaan

Naatrium

Kaalium

Seleen

Kroom

Molübdeen

Fluoriid

Kloor

Fosfor

II LISA

Vitamiinide ja mineraaltoitainete ühendid, mida võib toidule lisada

1. Vitamiinide ühendid

A-VITAMIIN

retinool

retinüülatsetaat

retinüülpalmitaat

beetakaroteen

D-VITAMIIN

kolekaltsiferool

ergokaltsiferool

E-VITAMIIN

D- α - tokoferool

DL- α - tokoferool

D- α - tokoferuülatsetaat

DL- α - tokoferuülatsetaat

D- α - tokoferuulhappe suktsinaat

K-VITAMIIN

füllokinoon (fütoomenadioon)

B1-VITAMIIN

tiamiinhüdrokloriid

tiamiinmononitraat

B2-VITAMIIN

riboflaviin

riboflaviin-5'-fosfaat, naatrium

NIATSIIN

nikotiinhape

nikotiinamiid

PANTOTEENHAPE

D-pantotenaat, kaltsium

D-pantotenaat, naatrium

dekspantenool

B6-VITAMIIN

püridoksiinvesinikkloriid

püridoksiin-5'-fosfaat

püridoksiindipalmitaat

FOOLHAPE

pteroüülmonoglutaamhape

B12-VITAMIIN

tsüanokobalamiin

hüdroskobalamiin

BIOTIIN

D-biotiin

C-VITAMIIN

L-askorbiinhape

naatrium-L-askorbaat

kaltsium-L-askorbaat

kaalium-L-askorbaat

L-askorbüül-6-palmitaat

2. Mineraaltoitainete ühendid

kaltsiumkarbonaat

kaltsiumkloriid

sidrunhappe kaltsiumisoolad

kaltsiumglükonaat

kaltsiumglütserofosfaat

kaltsiumlaktaat

ortofosforhappe kaltsiumisoolad

kaltsiumhüdroksiid

kaltsiumoksiid

kaltsiumsulfaat

magneesiumatsetaat

magneesiumkarbonaat

magneesiumkloriid

sidrunhappe magneesiumisoolad

magneesiumglükonaat

magneesiumglütserofosfaat

ortofosforhappe magneesiumisoolad

magneesiumlaktaat

magneesiumhüdroksiid

magneesiumoksiid

magneesiumsulfaat

raud(II)karbonaat

raud(II)tsitraat

raud(III)ammooniumtsitraat

raud(II)glükonaat

raud(II)fumaraat

raud(III)naatriumdifosfaat

raud(II)laktaat

raud(II)sulfaat

raud(III)difosfaat (raudpürofosfaat)

raud(III)sahharaat

elementaarne raud (karbonüül-, elektrolüütiline, vesiniku abil redutseeritud)

vaskkarbonaat

vasktsitraat

vaskglükonaat

vasksulfaat

vase ja lüsiini kompleks

naatriumjodiid

naatriumjodaat

kaaliumjodiid

kaaliumjodaat

tsinkatsetaat

tsinkkloriid

tsinktsitraat

tsinkglükonaat

tsinklaktaat

tsinkoksiid

tsinkkarbonaat

tsinksulfaat

mangaankarbonaat

mangaankloriid

mangaantsitraat

mangaanglükonaat

mangaanglütserofosfaat

mangaansulfaat

naatriumbikarbonaat

naatriumkarbonaat

naatriumtsitraat

naatriumglükonaat

naatriumlaktaat

naatriumhüdroksiid

ortofosforhappe naatriumisoolad

naatriumselenaat

naatriumvesinikseleniit

naatriumseleniit

naatriumfluoriid

kaaliumfluoriid

kaaliumbikarbonaat

kaaliumkarbonaat

kaaliumkloriid

kaaliumtsitraat

kaaliumglükonaat

kaaliumglütserofosfaat

kaaliumlaktaat

kaaliumhüdrokxiid

ortofosforhappe kaaliumisoolad

kroom(III)kloriid ja selle heksahüdraat

kroom(III)sulfiid ja selle heksahüdraat

ammooniummolübdiaat (molübdeen(VI))

naatriummolübdiaat (molübdeen(VI))

III LISA

Ained, mille kasutamine toidus on keelatud,
piiratud või ained, mis on ühenduses uurimisel/kontrollimisel

A osa – Keelatud ained

B osa – Piiratud kasutusega ained

C osa – Ained, mis on ühenduses uurimisel/kontrollimisel
